

Jalan verisuonileikkaus (ASO)

1 Leikkauksen tarkoitus

Ateroskleroosi voi aiheuttaa tukkeumia tai ahtaumia verisuonissa. Verisuonen seinämiin kertyvä rasva ja kalkki ovat osa tätä prosessia. Jalassa oleva ateroskleroosi aiheuttaa kipua rasiuksessa tai vaikeimmissa tapauksissa leposärkyä, haavan tai kuolion. Oireet riippuvat siitä, missä vaikeimmat muutokset verisuonessa sijaitsevat.

Leikkaus tehdään tavallisesti selkäydinpuudutuksessa. Silloin olet puutunut vyötäröstä alaspäin. Puudutusta on myös usein leikkauksen jälkeisten kipujen ehkäisyyn. Leikkauksen aikana otetaan verisuonisiirännäinen vartalon omasta laskimosta(venagrafti)joko kädestä tai jalasta ja uudelleen rakennetaan(rekonstruktio)se jalan verenkierron parantamiseksi.

2 Valmistelut

Ota mukaan sairaalaan

Etukäteen täytetty kyselykaavake(esitiedot anestesiaa varten) sekä lista käytössä olvista lääkkeistä. Mikäli sinulla on käytössä insuliini-, astma- tai silmä lääkkeitä, ota ne mukaan osastolle. Ota mukaan myös henkilökohtaiset hygieniatarvikkeet sekä aamutossut. Arvotavarat sekä suuret rahamäärät on hyvä jättää kotiin. Kännykän käyttö on sallittua osastolla kaikkialla muualla paitsi valvontahuoneessa. Pidä mielellään puhelin äänettömänä. Jos ei ole omaa puhelinta, löytyy puhelin joka sängyn vierestä. Osta etukäteen puhelinkortti kantiinista.

Mene ensin laboratorioon, jossa otetaan verikoe, sydänfilmi ja keuhkojen toimivuustutkimus(spirometria) Keuhkokuva otetaan jos riittävän uutta kuvaa ei ole (3 kk:n sisällä otettua). Osastolla/leikolla hoitaja ottaa sinut vastaan ja käynte läpi leikkaurutiinit. Saat syödä ja juoda vapaasti klo 02 asti, sen jälkeen ei saa syödä eikä juoda. Illan aikana poistetaan ihokarvat nivusesta ja jalan alaosasta. Jos vatsa ei ole toiminut suosittelimme peräruisketta edeltävänä iltana. Illalla menet suihkuun.

Lääkitys

Jos käytät Marevan,MAREVAN-lääkitys tauolla 2 päivää ennen leikkausta.

Jos käytät Plavix tai Clopidogrel, pitää lääkitys olla tauolla 5 päivää ennen leikkausta.

Muut lääkkeet otetaan normaalisti sairaalaantuloon saakka

3 Leikkauksen kulku

Leikkauspäivän aamuna menet suihkuun taas. Otat pois kaikki korut. Puet leikkausvaatteet päälle osastolla. Saat rauhoittavaa lääkettä ennen kuin sinut viedään leikkaussaliin.

Leikkauksen jälkeen

Leikkauksen jälkeen sinut viedään heräämööön. Takaisin A3:lle sinut siirretään leikkauspäivän iltana tai seuraavana aamuna. Jalan verenkiertoa seurataan tiheästi leikkauksen jälkeen. Verenpainetta ja pulssia seurataan myös. Voit syödä ja juoda kun tulet takaisin osastolle.

Syökää päiväsälissa mikäli mahdollista. Kipurien lievittämisessä apuna on kipupumppu ensimmäisinä päivinä. Heti ensimmäisenä päivänä leikkauksesta saat nousta istumaan sängynlaidalle vähäksi aikaa ja seisoa sängyn vieressä. Verenvirtaus jalassa kontrolloidaan ultraäänellä(duplex doppler) ennen kotiinlähtöä.

Tärkeitä kellonaikoja osastolla A3

Kl. 7 tulee laboratoriohoitajat ja ottavat verinäytteitä. Kl. 8 aamupala. Kl. 8-9 lääkärintierito. Kl. 9 --> kotiinlähtevien uloskirjaus. Kl. 11.30 lounas. Kl. 14-15 Iltapäivän lääkkeiden jako sekä vierailuaika. Kl. 16.30 päivällinen. Kl. 18-19 vierailuaika, jonka jälkeen iltpalan sekä iltalääkkeiden jako. Kl. 22 yöhoitajat kiertävät.

Omaiset

Vierailuajat ovat klo 14-15 ja kl 18-19. Jos ajat eivät sovi voit keskustella hoitohenkilökunnan kanssa muista ajoista. Älä tule vierailulle jos olet vilustunut, eikä mielellään leikkauspäivänä. Ainoastaan 2 vierailijaa yhtä aikaa. Leikkauksen jälkeen potilas viedään heräämööön. Välttää puheluita heräämööön, mutta tarvittaessa voit tiedustella heräämöstä 3231420. Myöhemmin illalla/seuraavana päivänä hoito jatkuu A3:lla puh:3231672. Toivoisimme, että omaiset keskenään sopisivat yhdysenkilöstä, joka soittaa osastolle ja tiedustelee potilaan vointia.

4 Jälkihoito

Kotiutus tapahtuu noin yhden tai kahden viikon kuluttua leikkauksesta. Ompeleet poistetaan haavalta terveyseskuksessa sovittuna aikana. Liikkumisen saat aloittaa osastolta saamasi ohjeen mukaan. Jalassa voi olla turvotusta leikkauksen jälkeen, pidä mielellään jalkaa koholla, kun istut tai makaat. Saat kontrolliajan verisuonikirurgian poliklinikalle noin kuukauden kuluttua. Suurin osaa potilaista, joille on tehty pitkä ohitus jalkaan, seurataan säännöllisesti kirurgisella pkl:lla muutaman vuoden ajan, ohituksen tukkeutumisriskin vuoksi. Saat myös kirjallisen yhteenvedon hoitojaksosta. Lääkeresepit ja lääkelista annetaan myös kotiin lähtiessä. Kun lääkärintierito on ohi ja kaikki paperit kunnossa saat lähteä kotiin. Tarvittaessa voit syödä lounaan päiväsälissa ja odottaa siellä kunnes kuljetus tulee.

5 Huomioitavaa

Lämpö muuttuu rajusti jalassa, kipu lisääntyy tai huomattavaa turvotusta jalassa, kuumetta ja ihon punoitusta tai jatkuvaa runsasta verenvuotoa haavalta.

6 Yhteydenotto

Puhelinnumero osastolle A3: 3231672